

9 d'Octubre: campe qui puga

El 9 d'Octubre de 1977, centenars de milers de valencians van escampar-se pels carrers de la capital en una manifestació que aplegà criteris i reivindicacions nacionals de tota mena. Deu anys més tard, el pont de quatre dies i l'excessiu oficialisme de la Diada han acabat amb qualsevol aire reivindicatiu.

J. C.

Milers de valencians, centenars de milers, fins arribar al milió, per als observadors més optimistes, van inundar el 9 d'Octubre del 77 els carrers de València. Ningú no s'ho esperava. I, quan encara les manifestacions massives eren possibles, aquesta convocatòria va accelerar les exigències autonomistes dels partits valencians enfront del govern central, en mans d'una UCD que en aquells moments encara semblava desbordada des del carrer.

Un any més tard, les coses havien co-

mençat a canviar radicalment. Els observadors que van avisar del *miratge* que havia suposat la barreja de la primera convocatòria i la «reducció del contingent de personal» a l'hora d'acudir a actes molt més marcadament reivindicatius, com ara l'aplec del Puig, semblava que l'havien encertat de ple. El 9 d'octubre del 78 va marcar l'inici del tot palpable d'una divisió que augmentaria a mesura que passaven els mesos.

Curiosament, ara, el 1987, des de *Las Provincias*, plataformes periodístiques i polítiques en què més clar es va ajudar a la «divisió» i a estigmatitzar la reivindicació nacional de distints

sectors de la societat valenciana, es veu amb mirada complaent l'oficialització definitiva del 9 d'Octubre. I la reducció de la jornada al canapè que ofereix la Generalitat i a una «processó cívica» que cada any congrega menys gent i que diu molt poc, en opinió fins i tot del partit que governa el país, fora de la ciutat i els pobles que l'envolten.

L'intent oficial enguany ha arribat a Castelló de la Plana, on s'ha inaugurat un institut amb el nom del poeta Miquel Peris i Segarra, i a Alacant, on la inauguració d'un parc públic va ser acompanyat del boicot d'alguns grups cantonalistes, que van cremar

Vicente González Lizondo, portador, entre Manuel del Hierro i Fernando Puente.

una còpia de la bandera de València davant del president Lerma.

Una processó «cívica»

Vicente González Lizondo, regidor del partit Unión Valenciana en l'Ajuntament de València, ha estat enguany l'encarregat de dur la bandera municipal al Parterre, en una processó que des del canvi democràtic havia dut tot de maldecaps als representants municipals de l'esquerra.

Enguany no es van repetir les agressions. Tant Ricard Pérez Casado, l'alcalde de València, que qualificà la celebració d'«excel·lent», com Vicente González Lizondo, que sorprengué la premsa declarant que «havia estat un any tranquil, perquè València i el seus ciutadans són tranquils, com altres anys», van mostrar una unanimitat total.

Si s'entén del tot l'actitud del regidor unionista, dins fins i tot el PSOE, on cada vegada s'escampa més l'actitud del *laissez faire*, no ha estat tan entesa la de Ricard Pérez Casado, del tot assumida pel regidor Fernando Puente, que enguany duia un dels cordons de la bandera local.

Compartia cordó amb un ex-militant socialista, Manuel del Hierro, que, tot i des del CDS, manté molts punts en comú amb ell.

D'altra banda, de nou des de la premsa local s'ha tornat a confondre —*Las Provincias*, és clar, ho fa deliberadament— l'assistència a la processó d'una part molt concreta de la societat valenciana —enguany més «civilitzada» perquè ha aconseguit una representació municipal ideal, el líder de la qual duia la bandera, i no majoritària— amb «el poble valencià». «El poble valencià» o bé enfilava tota la xarxa de carreteres del país a la recerca del pont ben aprofitat o, des de mil i una posicions, evidentment no s'identifica amb les proclames que mouen la processó cívica anual.

N'és una mostra, per exemple, la reducció dels assistents d'enguany, molts menys, sense anar més lluny, que l'any anterior, malgrat els titulars de *Las Provincias*, que ha arribat a afirmar que «omplien la plaça de l'Ajunta-

ment», en paraules de Baltasar Bueno. En realitat, l'afluència d'assistents enguany tot just si arribava des de la font de la plaça fins al final de l'edifici consistorial. Molt lluny, és clar, dels «cent mil assistents» que la premsa ha volgut posar en boca de la policia municipal. A tot estirar, quatre o cinc mil assistents.

Cinc anys d'autonomia

La recepció al Palau de la Generalitat aquest 9 d'Octubre, lloc on, segons sembla, es repetirà des d'ara anualment la celebració oficial, va ser molt menys nombrosa que en anteriors convocatòries. Enguany ni directors generals ni els acompanyants dels convidats van poder assistir al discurs del presi-

Andrés Estellés i Joan Lerma, amb Soler al fons, durant la recepció oficial.

dent Joan Lerma ni a la recepció en les sales del Palau.

Entre els autoexclosos, els dos diputats d'Unitat del Poble Valencià, i, a última hora, com que la idea els semblava interessant, els d'Unión Valenciana.

El president Lerma basà el seu discurs, sobretot, en tres pols. D'una banda, l'acte protocolari del 9 d'Octubre transcendia les institucions presents i arribava al poble valencià a través de les distincions que la Generalitat realitzava amb motiu del 9 d'Octubre: Mèrit Cultural, a Àngel Sánchez Gosalbo i a Joaquín Rodrigo, i Alta Distinció a títol pòstum per a Pascual Carrión Carrión i per a Joaquim Muñoz Peirats. Per al president, «el protagonisme d'avui no correspon a les institucions de la Generalitat, sinó al nostre poble, a través de les persones que hem premiat, als quals agraïm la tasca que al llarg dels anys de la seua vida han dut endavant».

Els altres dos punts clau que van articular el discurs presidencial van ser el pacte econòmic, que ha permès un «acord entre els interlocutors socials per quatre anys». I, finalment, la referència al «final de les hostilitats», que «permet encarar el futur amb optimisme»: «Les institucions de la Generalitat, la nostra identitat, no donen lloc ja a l'enfrontament polític, sinó, ben al contrari, a una manera de fer les coses que ens permetrà guanyar un futur millor per a tots». En aquest cas, el futur es concreta en l'horitzó 92: «Que significarà el començament de veritat com a col·lectiu més integrat, europeu i amb un destí comú per avançar. No oblidem en absolut el destí internacional de la nostra comunitat, però tampoc oblidem les nostres arrels».

Les arrels, en aquest cas, estaven representades en el Saló de Corts, on se celebrava l'acte, la decoració del qual no hauria estat del gust dels diputats d'Unión Valenciana que no van assistir-hi.

El carrer es mou un pèl

A part distintes celebracions en diversos pobles arreu del país, el carrer enguany s'ha mogut un poc a Castelló de la Plana, on alguns centenars de persones es van mobilitzar responant a la crida de la Comissió Cívica en defensa de la senyera de Jaume I. El periodista Josep Miquel Francés va llegir, al peu de l'estàtua del monarca, un parlament escrit del poeta Miquel Peris i Segarra.

A la Serra de Mariola, centenars de joves celebraren durant tot el cap de setmana l'XI Aplec Excursionista dels Països Catalans. El Centre Excursionista Fontinyent, organitzador de la iniciativa, ha considerat la convocatòria d'enguany «tot un èxit». Col·loquis, excursions, projeccions de diapositives i conferències van arredonar enguany l'aplec, que ha comptat amb l'assistència de joves d'arreu del país, sobretot provinents de les comarques valencianes.

Finalment, el partit nacionalista Unitat del Poble Valencià celebrà actes en diverses localitats, que van culminar en un sopar a València —organitzat per la coordinadora local del partit— on es van aplegar distints representants estatals de la plataforma europea Esquerra dels Pobles. En aquest acte, el diputat Pere Mayor exigí el reconeixement dels símbols històrics valencians —inclosa la senyera— i la reforma de l'Estatut, «més enllà de l'ampliació del 3 al 5 per cent per obtenir representació parlamentària». □